

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

De la féodalité à la monarchie absolue : institutions politiques et mutations sociales en France du Moyen Âge au XVIIe siècle

Section 6: La Régence de Marie de Médicis
(1610-1617)

Irini Apostolou

Faculté des Lettres

Département de Langue et de Littérature françaises

La Régence de Marie de Médicis (1610-1617)

- Le début du règne de Louis XIII

- Assassinat de Henri IV par François Ravailac le 14 mai 1610
- Marie de Médicis est déclarée Régente du royaume par le Parlement de Paris

Marie de Médicis et Louis XIII

Marie de Médicis, Régente
Portrait par Frans Pourbus (1610)

Louis XIII, Portrait par Frans Pourbus (1611)

La Régence de Marie de Médicis

- Les ministres :
 - Maximilien de Béthune duc de Sully : Surintendant des Finances
 - Nicolas de Neufville seigneur de Villeroy : Secrétaire d'État aux affaires Étrangères
 - Nicolas Brûlart de Sillery : Chancelier
 - Pierre Jeannin : surintendant général des Finances

L'entourage italien de Marie de Médicis

Leonora Galigai

**Concino Concini
Maréchal d'Ancre (1613)**

Mécontentement et révolte des Grands

- Le prince de Condé : exige la convocation des États généraux
- Le duc de Bouillon
- Le duc de Longueville
- Le duc de Mayenne
- Le duc de Guise
- Le duc de Nevers

Réunion des États généraux

Assemblée politique :

- Composée des représentants des trois ordres
- Réunie pour délibérer sur des questions d'intérêt public

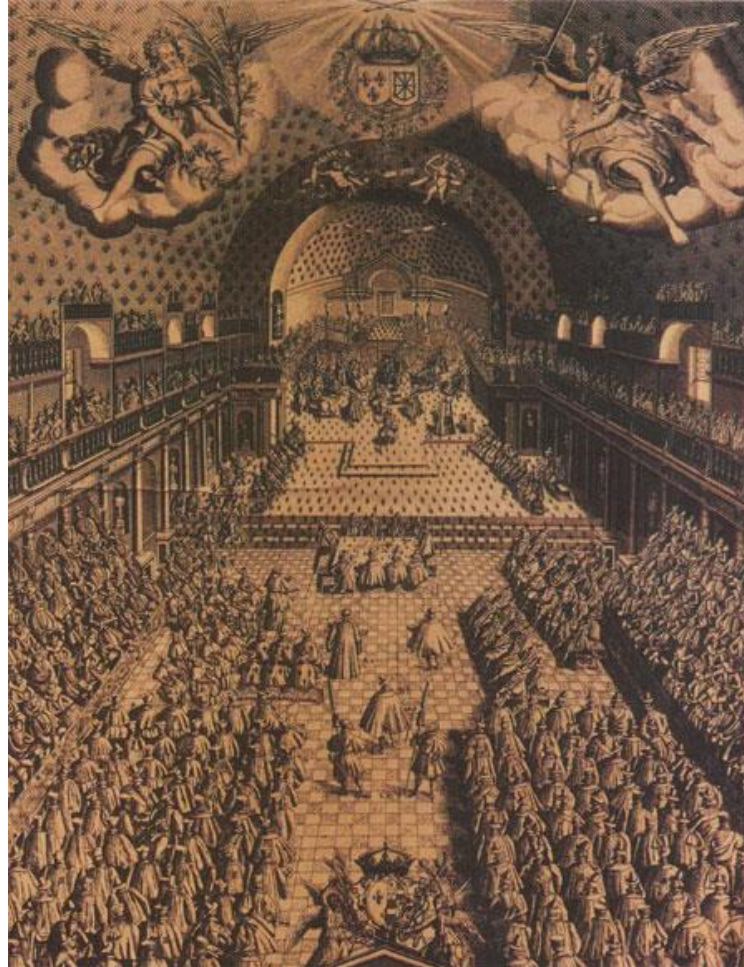
La Réunion des États généraux le 27 octobre 1614

- **Témoignage de l'affaiblissement de la monarchie française**
- Ils se réunissent dans la salle du Palais-Bourbon
- Le clergé : 140 députés
- La noblesse : 132 députés
- Le Tiers état : 192 députés

La Réunion des États généraux à l'Hôtel de Bourbon

La réunion des États généraux s'est tenue à la grande salle de l'Hôtel de Bourbon

La Réunion des États généraux

- Le clergé, majoritairement ultramontain, demande l'enregistrement des canons du Concile de Trente
- La noblesse demande l'abolition de la paulette
- Le Tiers état demande le retranchement des tailles et la diminution des pensions.
Majoritairement gallican, il est hostile aux revendications du clergé

La Réunion des États généraux (suite)

- La rivalité entre les trois ordres conduit à l'échec de la réunion des États généraux
- Clôturés le 23 février 1615, les États généraux ne seront plus réunis avant 1789
- *Harangue d'Armand du Plessis de Richelieu*, évêque de Luçon, qui se fait remarquer lors de la séance de clôture

Armand Jean du Plessis de Richelieu

- Évêque de Luçon
- Grand Aumônier (1615)
- Secrétaire d'Etat (1616)
- Cardinal (1622)
- Ministre de Louis XIII (1624)
- Duc et pair de France

Rapprochement de la France avec l'Espagne

- Les mariages franco-espagnols (1615)
- Louis XIII épouse Anne d'Autriche
- Elisabeth de France épouse le futur Philippe IV

Pierre Paul Rubens,
*L'échange des princesses d'Espagne
et de France sur l'île des Faisans (1622)*

Les mariages franco-espagnols (1615)

Réorganisation du Conseil du roi (1616)

- Claude Barbin : contrôleur général des Finances
- Claude Mangot : garde des Sceaux
- Richelieu : secrétaire d'État aux Affaires étrangères et à la Guerre

Elisabeth de France
(1602-1644)
épouse du futur Philippe IV d'Espagne

Louis XIII et Anne d'Autriche

Louis XIII

Portrait par Rubens (1622)

Anne d'Autriche

Portrait par Rubens (1625)

Le règne de Louis XIII (1617-1643)

- Le « coup de majesté » : coup d'état du 24 avril 1617
- Soutenu par Charles d'Albert, duc de Luynes, Louis XIII fait arrêter et ordonne l'exécution du maréchal d'Ancre
- Léonora Galigai est accusée de sorcellerie et exécutée

Le « coup de majesté »

Charles d'Albert duc de Luynes et Louis XIII

L'arrestation et l'exécution du maréchal d'Ancre

L'exécution de Léonora Galigai

Première guerre de la mère et du fils

- Exil de Marie de Médicis à Blois
- Fuite de Blois (21-22 février 1619)
- Révolte de Marie de Médicis, du duc d'Épernon et du duc de Bouillon
- Réconciliation avec Louis XIII : Traité d'Angoulême (12 mai 1619)

Marie de Médicis par Paul Rubens (1622)

Deuxième guerre de la mère et du fils

- Nouvelle révolte de Marie de Médicis et des Grands (1620)
- Les révoltés sont défaits aux Ponts-de-Cé (Angers) par les troupes royales
- Paix d'Angers : signée le 10 août 1620 entre Louis XIII et Marie de Médicis

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Ειρήνη Αποστόλου 2015. Ειρήνη Αποστόλου. «Εκφάνσεις της Πολιτισμικής Ζωής στη Σύγχρονη Γαλλία. Ενότητα 6: La Régence de Marie de Médicis (1610-1617)». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://opencourses.uoa.gr/courses/FRL5>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

"Η δομή και οργάνωση της παρουσίασης, καθώς και το υπόλοιπο περιεχόμενο, αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία της συγγραφέως και του Πανεπιστημίου Αθηνών και διατίθενται με άδεια Creative Commons Αναφορά Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή Έκδοση 4.0 ή μεταγενέστερη.

Οι φωτογραφίες που περιέχονται στην παρουσίαση προέρχονται από τους ιστοχώρους commons.wikimedia.org / wikipedia.com και είναι ελεύθερα διαθέσιμες με άδεια κοινού κτήματος (Public Domain)."

